

Izjava

Translations proofread by EDPB Members.

This language version has not yet been proofread.

Izjava 4/2025 o Preporuci Europske komisije o nacrtu neobvezujućih modela ugovornih odredbi o dijeljenju podataka prema Aktu o podacima (verzija od 22. svibnja 2025.)

Doneseno 8. srpnja 2025.

Europski odbor za zaštitu podataka (EDPB) donio je sljedeću izjavu:

Europska komisija podijelila je s Europskim odborom za zaštitu podataka (EDPB) nacrt neobvezujućih modela ugovornih odredbi o dijeljenju podataka („MUO“) i neobvezujućih standardnih ugovornih klauzula za ugovore o računalstvu u oblaku u skladu s člankom 41. Akta o podacima, i predstavila ih 27. svibnja 2025. stručnoj podskupini CEH Europskog odbora za zaštitu podataka. S obzirom na blisku vezu između pristupa podacima i dijeljenja podataka prema Aktu o podacima i Općoj uredbi o zaštiti podataka, po pitanju osobnih podataka, EDPB je revidirao modele ugovornih odredbi i upućuje nekoliko općih komentara Komisiji. EDPB je dostupan za daljnje savjetovanje ako je potrebno i ističe da se ovaj dokument odnosi samo na MUO-ove. Nadalje, opći komentari izneseni u ovome dokumentu ne dovode u pitanje daljnja zapažanja koja EDPB može imati u budućnosti o međudjelovanju između Akta o podacima i zakonodavstva EU-a o zaštiti osobnih podataka, privatnosti i povjerljivosti komunikacija te cjelovitosti terminalne opreme.

Kontekst

EDPB napominje da je proces razvoja MUO-ova započeo 2022. Dana 27. svibnja 2025. stručna podskupina CEH dobila je obavijest od Komisije da bi brze povratne informacije bile dobrodošle, s obzirom na vremenski okvir Komisije za njihovu preporuku. S obzirom na složenost teme i ograničen vremenski okvir za davanje povratnih informacija, komentari EDPB-a nisu iscrpni i općenite su prirode.

Opći komentari

EDPB želi skrenuti pozornost Komisije na sljedeće opće komentare:

- EDPB napominje da se čini da su MUO-ovi napisani za ugovorne strane različitog statusa, budući da „korisnici“, u okviru Akta o podacima¹, mogu biti pravne ili fizičke osobe. U slučaju da je korisnik fizička osoba, može se, ali i ne mora kvalificirati kao ispitanik prema zakonodavstvu o zaštiti podataka. Nadalje, čak i u slučaju da se „korisnik“ kvalificira kao ispitanik prema zakonodavstvu o zaštiti podataka, osobni podaci drugih fizičkih osoba također mogu biti uključeni². U nekim slučajevima, trenutna formulacija MUO-ova usmjerena je na interakcije između pravnih osoba, što izaziva zabrinutost oko toga jesu li implikacije za fizičke osobe u potpunosti uzete u obzir. U drugim slučajevima, osobe na koje se uvjeti primjenjuju nisu uvijek jasno identificirane. EDPB preporučuje daljnje pojašnjenje navedenoga kao i da se razmotri bi li bilo korisno razviti različite MUO-ove ovisno o tome je li korisnik ispitanik ili nije.
- EDPB napominje da se u nekim odredbama jasno razlikuju osobni podaci od neosobnih podataka, dok se u drugima ne razlikuju. U slučaju odredbi u kojima ne postoji ta razlika, EDPB preporučuje preispitivanje bi li takva razlika pomogla ugovornim stranama u određivanju primjenjivog pravnog okvira. Na primjer, EDPB posebno ističe odredbe o naknadi u Prilozima II. i III., koje su trenutačno vrlo općenito formulirane i mogu dovesti do pitanja o njihovom opsegu. EDPB snažno preporučuje da Komisija ograniči mehanizme naknade u Prilozima II. i III. na uporabu neosobnih podataka, u skladu s člankom 4. stavkom 13. Akta o podacima³.
- Bilo bi dobro da MUO-ovi budu jasniji i bolje strukturirani. Uključivanje odjeljka o definicijama olakšalo bi njihovo razumijevanje, posebno pojmova kao što su „podaci o potrošnji“. Nadalje, preporučuje se upućivanje na relevantne odredbe Akta o podacima i Opće uredbe o zaštiti podataka (OUZP) u informativnim okvirima kako bi se osigurala pravna usklađenost.
- EDPB podsjeća da, u skladu s člankom 1., stavkom 5. Akta o podacima, Akt o podacima ne dovodi u pitanje pravo EU-a i nacionalno pravo o zaštiti osobnih podataka, privatnosti i povjerljivosti komunikacija i cjelovitosti terminalne opreme, a posebno Uredbe (EU) 2016/679 i (EU) 2018/1725 te Direktivu 2002/58/EZ. U slučaju proturječnosti između Akta o podacima i prava EU-a o zaštiti osobnih podataka ili privatnosti, ili nacionalnog zakonodavstva donesenog u skladu s pravom EU-a, prednost ima relevantno pravo EU-a ili nacionalno pravo o zaštiti osobnih podataka ili privatnosti. Stoga EDPB preporučuje da se to eksplicitnije navede u MUO-ovima, pojašnjavajući da će takvi zakoni imati prednost pred ugovornim odredbama u slučaju proturječnosti.

¹ Članak 2., stavak 12. Akta o podacima.

² Na primjer, u slučaju povezane kućne opreme koju upotrebljavaju različiti članovi obitelji.

³ Vidjeti i [Zajedničko mišljenje 2/2022 Europskog odbora za zaštitu podataka i Europskog nadzornika za zaštitu podataka o Prijedlogu Europskog parlamenta i Vijeća o usklađenim pravilima za pravedan pristup podacima i njihovu uporabu \(Akt o podacima\)](#), doneseno 4. svibnja 2022., st. 15., 59. i 63. Kako je EDPB već nekoliko puta naveo, a posljednji put u Mišljenju 08/2024 o valjanoj privoli u kontekstu modela privole ili plaćanja koji primjenjuju velike internetske platforme, donesenom 17. travnja 2024. (informativni sažetak, st. 130. i 180.), osobni se podaci ne mogu smatrati proizvodom kojim se trguje.

- EDPB smatra da se u informativnim okvirima za MUO-ove mora jasno navesti da, u pogledu osobnih podataka, usklađenost s MUO-ovima sama po sebi ne rezultira nužno usklađenošću s OUZP-om. Ugovorne strane možda će morati uvesti dodatne mjere da u potpunosti ispune zahtjeve o zaštiti podataka. Specifični primjeri u kojima bi dodatne mjere mogle biti potrebne uz MUO-ove jesu odredbe o pravima korisnika na pristup podacima o proizvodu i podacima o povezanim uslugama, pravu korisnika na dijeljenje podataka s trećim stranama, potrebi za usklađenošću s OUZP-om od strane imatelja podataka i primatelja podataka kada obrađuju osobne podatke korisnika (npr. ne smije se odredbama pretpostavljati postojanje pravne osnove za obradu osobnih podataka, posebno privole) ili na uporabu podataka od strane korisnika koji nije ispitanik. Nadalje, EDPB podsjeća da se OUZP-om traži da ugovorne strane sklope ugovor u nekim okolnostima, npr. u slučaju prijenosa osobnih podataka trećim zemljama ili međunarodnoj organizaciji, standardne klauzule o zaštiti podataka u skladu s člankom 46., stavkom 2., točkom (d) OUZP-a mogu se upotrijebiti kao prikladne zaštitne mjere. Takve standardne klauzule o zaštiti podataka moraju se sklapati kao dodatak MUO-ovima.
- MUO-ovima se moraju više uzimati u obzir ranjivost potrošača i asimetrije moći koji se javljaju u digitalnom gospodarstvu. Zaključno, ugovorne kazne moraju biti proporcionalne i njima se ne smiju kršiti prava ispitanika.

Za Europski odbor za zaštitu podataka

Predsjednica

(Anu Talus)